

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.10-05.01/242.00.1/ Б/ОК21-2023
	Екземпляр № 1	Арк. 18/1

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою факультету
бізнесу та сфери обслуговування

«30» серпня 2022 р., протокол №05
Голова Вченої ради
Галина ТАРАСЮК

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ТУРИСТИЧНЕ КРАЇНОЗНАВСТВО»**

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 242 «Туризм і рекреація»
освітньо-професійна програма «Туризм і рекреація»
факультет бізнесу та сфери обслуговування
кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

Схвалено на засіданні
кафедри туризму та готельно-ресторанної справи
«28» серпня 2023 р., протокол № 07

Т.в.о. завідувача кафедри
Галина ТАРАСЮК

Гарант освітньо-професійної програми
Марина КРУГЛЯК

Розробник: кандидат історичних наук, доцент Марина КРУГЛЯК

Житомир
2023 – 2024 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.10- 05.01/242.00.1/Б/ОК21 -2023
	Екземпляр № 1	Арк. 18/2

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність 242 «Туризм і рекреація»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	-
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		3-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3	Освітній ступінь «бакалавр»	Лекції	
		32 год.	-
		Практичні	
		16 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
42 год.	-		
Вид контролю: екзамен			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 53 % аудиторних занять, 47 % самостійної та індивідуальної роботи.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.10- 05.01/242.00.1/Б/ОК21 -2023
	Екземпляр № 1	Арк. 18/ 3

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Туристичне країнознавство» є дисципліною професійної підготовки обов'язкового компоненту освітньо-професійної програми зі спеціальності 242 «Туризм і рекреація» та займає провідне місце в циклі навчальних дисциплін професійної підготовки.

Передумова для вивчення дисципліни базується на вивченні таких дисциплін як «Туристська та рекреаційна картографія» та «Історія розвитку туризму у світі та в Україні» та є підґрунтям для подальшого вивчення дисципліни «Географія туризму».

Метою навчальної дисципліни є формування знань

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування знань про країни та регіони світу, що передбачає ознайомлення з методикою та особливостями комплексного дослідження туристичної індустрії окремих країн, туристичних центрів та регіонів світу, даними про основні туристичні ресурси, умовами та особливостями функціонування сфери туризму у різних країнах світу.

Завдання навчальної дисципліни є:

- засвоєння теоретико-методологічних основ туристичного країнознавства;
- дати політико-географічну класифікацію регіонів і країн світу;
- визначити специфіку геополітичного становища окремих держав і регіонів світу;
- проаналізувати особливості економічного розвитку регіонів і держав світу;
- дати характеристику політичного устрою країн світу;
- охарактеризувати специфіку та тенденції розвитку правових систем різних країн світу;
- формування в здобувачів вищої освіти фахового розуміння специфіки розвитку туризму в різних туристичних регіонах і країнах світу;
- вироблення вмінь у здобувачів вищої освіти щодо надання туристично-країнознавчої характеристики країн світу;
- Відповідно до освітньо-професійної програми «Туризм і рекреація», та стандарту вищої освіти зі спеціальності 242 «Туризм і рекреація» (наказ МОН України від 04.10.2018 №1068) вивчення дисципліни «Туристичне країнознавство» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких *компетентностей*:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.

ФК05. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів.

ФК10. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідє ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.10- 05.01/242.00.1/Б/ОК21 -2023
	Екземпляр № 1	Арк. 18/ 4

ФК14. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних *програмних результатів навчання (ПРН)* за спеціальністю 242 «Туризм і рекреація»:

РН03. Називати основні форми і види туризму, їх поділ.

РН04. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.

РН14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теорія та методологія туристичного країнознавства

Тема 1. Туристичне країнознавство як наука.

Об'єкт, предмет, методи, завдання та функції курсу «Туристичне країнознавство». Теоретичні проблеми країнознавчих досліджень. Дисциплінарна структура комплексного країнознавства. Особливості типології в країнознавстві. Закономірності й принципи туристичного країнознавства. Концепція географічного детермінізму. Теорії та концепції держав. Теорії: органічна теорія держави; функціональна теорія держави; теорія «держави-контейнера». Концепції: атлантизму; мондіалізму; євразійства; енвайроменталізму. Цивілізаційний підхід у туристичному країнознавстві.

Тема 2. Політична карта світу.

Політична карта світу як основа країнознавчих знань. Держава і країна. Форми правління та адміністративно-територіального устрою. Етапи формування політичної карти світу. Типи країн. Міжнародні організації. Геополітика та геостратегія.

Тема 3. Просторово-територіальна організація держав світу.

Географічне положення держави. Основні ознаки географічного положення. Поняття «територія» та «простір» у туристичному країнознавстві. Територія держави. Кордони держави та їхні функції. Внутрішній поділ країн. Делімітація та демаркація державних кордонів. Особливості адміністративно-територіального устрою країн світу. Поділ країн за формою адміністративно-територіального устрою, формою державного правління, типом політичного режиму. Столиці в туристичному країнознавстві.

Тема 4. Регіональний поділ світу.

Загальні засади районування світу. Регіони світу. Країни Європи. Країни Євразії. Країни Азії. Країни Африки. Країни Америки. Країни Австралії та Океанії.

Змістовий модуль 2. Туристичні регіони та країни світу. Характеристика ключових регіонів і субрегіонів світу

Тема 5. Країни Західної Європи.

Історія розвитку країн Західної Європи. Етнонаціональний склад населення. «Гарячі точки» регіону (Ольстер, Країна басків). Геополітичне становище країн ЄС у світі. Етапи становлення Європейського Союзу. Значення для України розширення ЄС у травні 2004 р.

Загальна характеристика економіки країн Західної Європи. Особливості західноєвропейської економічної моделі (роль державного сектору економіки, регулятивна

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.10- 05.01/242.00.1/Б/ОК21 -2023
	Екземпляр № 1	Арк. 18/ 5

політика, пріоритет соціальних та етичних цінностей), її відмінність від американської та японської моделей.

Політичний устрій західноєвропейських країн. Конституційні монархії в регіоні, їх особливості. Парламентські та змішані республіки. Особливості європейського федералізму. Автономії в Іспанії та Італії. Роль демократичних цінностей в розвитку країн регіону.

Правові системи країн Західної Європи, їх класифікація. Становлення романо-германської правової сім'ї (рецепція римського права, кодифікація, роль доктрини, галузей права тощо). Романська (Франція, Італія, Іспанія, Греція) та німецька (ФРН, Австрія, Швейцарія) групи. Генезис сім'ї загального (англосаксонського) права та його особливості в Англії та Ірландії. Особливості скандинавської (північної) правової сім'ї. Специфіка змішаних правових систем Мальти та Шотландії.

Малі країни: Бельгія, Нідерланди, Люксембург, Мальта, Ватикан, Андорра, Монако, Ліхтенштейн. Скандинавія: Данія, Швеція, Норвегія, Ісландія, Фінляндія.

Тема 6. Країни Центральної та Східної Європи.

Особливості Східної та Центральної Європи як регіону та його субрегіони (Східна Європа, Центральна Європа, країни Прибалтики, країни экс-СРСР, Південна Європа та Балкани). Етапи історії розвитку країн регіону, геополітична специфіка їх сучасного становища у світі після розширення ЄС у 2004 р.

Національний склад країн Східної та Центральної Європи.

Загальна характеристика економіки країн Східної та Центральної Європи. Економічна криза країн регіону після розпаду СРСР та відмови від адміністративної моделі економіки. Специфіка перехідної моделі економіки у країнах Східної та Центральної Європи. Класифікація країн регіону за рівнем економічного розвитку.

Політичний устрій країн Східної та Центральної Європи. Специфіка республіканської форми правління та унітарних держав у регіоні. Особливості федерації в Боснії і Герцеговині, Сербії і Чорногорії. Демонтаж тоталітарної системи наприкінці 80-х – на початку 90-х років. Групи країн регіону за рівнем демократизації суспільства (члени ЄС, претенденти).

Загальні особливості правових систем країн Східної та Центральної Європи. Романська (Румунія, Північна Македонія), німецька (Чехія, Угорщина), скандинавська (Прибалтика) підгрупи континентальної правової сім'ї. Специфіка правової культури країн євразійської правової системи.

Тема 7. Країни Співдружності Незалежних Держав.

Співдружність Незалежних Держав як міждержавне об'єднання. Країнознавча характеристика Молдови. Країнознавча характеристика держав Південного Кавказу (Азербайджану, Вірменії, Грузії). Країнознавча характеристика держав Центральної Азії.

Тема 8. Країни Азії.

Китайська Народна Республіка. Японія й Корея. Країни Індокитаю. (В'єтнам, Камбоджа, Лаос). Острівні країни Південно-Східної Азії (Республіка Індонезія, Республіка Філіппіни, Малайзія, Республіка Сінгапур, султанат Бруней-Даруссалам, Демократична Республіка Східний Тимор). Країни Південної Азії (Республіка Індія, Ісламська Республіка Пакистан, Народна Республіка Бангладеш, Демократична Федеративна Республіка Непал, Демократична Соціалістична Республіка Шрі Ланка, Королівство Бутан, Республіка Мальдіви, Ісламська Республіка Афганістан).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.10- 05.01/242.00.1/Б/ОК21 -2023
	Екземпляр № 1	Арк. 18/ 6

Іран і Туреччина. Країни Машрику (Ірак, Йорданія, Сирія, Ліван, Саудівська Аравія, Кувейт, Катар, Бахрейн, ОАЕ, Оман, Ємен, Єгипет, Судан) й Ізраїль.

Тема 9. Країни Африки.

Сучасне становище країн Африки у світі. Великий Магриб. Тропічна й Південна Африка. Національний та релігійний склад населення. Основні етапи історії регіону. Геополітичне положення Африки як найвідсталішого регіону. Загальна характеристика економіки країн Африки. Масштаби бідності держав регіону, її причини (неписемність, дитяча смертність, голод). Економічний розвиток ПАР.

Тема 10. Північна Америка.

Історія, населення та сучасне становище США і Канади у світі. Основні етапи історії розвитку США і Канади. Етнонаціональний та релігійний склад населення США і Канади. Фактори геополітичного домінування США як наддержави.

Загальна характеристика економіки США. Особливості канадської економіки.

Політичний устрій США та його особливості (президентська модель країни, жорсткий розподіл влад, федералізм, двопартійність). Особливості політичної системи Канади як держави в межах Співдружності націй.

Тема 11. Країни Латинської Америки.

Латинська Америка як країнознавчий регіон. Мексика й країни Центральної Америки. Країни Карибського басейну. Ла-Платські країни: Бразилія, Аргентина, Парагвай, Уругвай. Андські країни: Венесуела, Колумбія, Еквадор, Перу, Болівія, Чилі.

Тема 12. Австралія та країни Океанії.

Сучасне становище Австралії та країн Океанії у світі. Суверенні держави та колонії в регіоні. Основні етапи історії країн Океанії. Особливості національного та релігійного складу населення. Етнографічні області регіону.

Австралія та Нова Зеландія як високорозвинені держави регіону, їх місце у світовій економіці. Держави Океанії як країни, що розвиваються, їх економічні особливості (аграрне спрямування, експорт природних ресурсів, офшори).

Політичний устрій Австралії та країн Океанії. Домінування монархій в рамках Співдружності (Австралія, Нова Зеландія, Соломонові острови, Тувалу, Папуа-Нова Гвінея). Королівство Тонга. Особливості республік. Особливості федерацій в Австралії та Мікронезії.

5. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин			
	денна форма			
	Усього	лекції	Практичні	самостійна робота
Модуль 1				
Змістовий модуль 1. Методологічні засади країнознавства				

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.10- 05.01/242.00.1/Б/ОК21 -2023
	Екземпляр № 1	Арк. 18/7

Тема 1. Туристичне країнознавство як наука	10	6	2	2
Тема 2. Політична карта світу	8	6		2
Тема 3. Просторово-територіальна організація держав світу	8	6		2
Тема 4. Регіональний поділ світу	8	6		2
Разом за змістовий модулем 1	34	24	2	8
Змістовий модуль 2. Характеристика ключових регіонів і субрегіонів світу				
Тема 5. Країни Західної Європи	6	2	2	2
Тема 6. Країни Центральної та Східної Європи	5		1	4
Тема 7. Країни Співдружності Незалежних Держав	7	2	1	4
Тема 8. Країни Азії	8	2	2	4
Тема 9. Країни Африки	8	2	2	4
Тема 10. Північна Америка	6		2	4
Тема 11. Країни Латинської Америки	8		2	6
Тема 12. Австралія та країни Океанії	8		2	6
Разом за змістовий модулем 2	56	8	14	34
ВСЬОГО	90	32	16	42

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1	Туристичне країнознавство як наука	2
2	Країни Західної Європи	2
3	Країни Центральної та Східної Європи	1
4	Країни Співдружності Незалежних Держав	1
5	Країни Азії	2
6	Країни Африки	2
7	Північна Америка	2
8	Країни Латинської Америки	2
9	Австралія та країни Океанії	2
РАЗОМ		16

7. Завдання для самостійної роботи

Тема 1. Країнознавство як наука

1. Історія становлення й розвитку країнознавства.
2. Країнознавство в Україні.
3. Методи й принципи туристичного країнознавства.
4. Становлення геополітики та геоeкономіки.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.10- 05.01/242.00.1/Б/ОК21 -2023
	Екземпляр № 1	Арк. 18/ 8

5. Теорії і концепції держав.
6. Геополітичні концепції мондіалізму, атлантизму та євразійства.
7. Френсіс Фукуяма як визначний мислитель сучасності.
8. Тенденції глобального розвитку.
9. Цивілізаційний підхід. Цивілізації світу.
10. Геоекономічна структура країнознавства.

Тема 2. Політична карта світу

1. Євроінтеграційні процеси й місце в них України. Історія створення та розширення ЄС.
2. Етапи формування політичної карти світу.
3. Інтеграційні об'єднання Азії і Латинської Америки.
4. Метрополії й залежні території у сучасному світі.
5. Мовна проблема у сучасному світі.
6. Релігійна карта світу. Проблеми ісламізації Європи.

Тема 3. Просторово-територіальна організація держав світу

1. Форма держави як правознавчо-політологічна категорія.
2. Монархії ХХІ століття.
3. Адміністративно-територіальний поділ країн: регіональні особливості.
4. Країни з невизначеністю кордонів.
5. Самопроголошені республіки.

Тема 4. Регіональний поділ світу

1. Загальні засади районування світу. Регіони світу.
2. Країни Європи.
3. Країни Євразії.
4. Країни Азії.
5. Країни Африки.
6. Країни Америки.
7. Країни Австралії та Океанії.
8. Поділ світу відповідно до критеріїв ЮНВТО.
9. Дайте загальну характеристику економіки країн Західної Європи. Спробуйте визначити особливості західноєвропейської економічної моделі (роль державного сектору економіки, регулятивна політика, пріоритет соціальних та етичних цінностей) та її відмінність від американської та японської моделей.
10. Підготуйте доповідь про політичний устрій західноєвропейських країн, зокрема зверніть увагу на конституційні монархії в регіоні, їхні особливості; парламентські та змішані республіки. Поміркуйте над особливостями європейського федералізму.
11. Поняття глобалізації. Економічна, фінансова, політична, воєнна і культурна глобалізація.
12. НАТО та його роль у світі.
13. Роль демократичних цінностей в розвитку країн регіону.

Тема 5. Країни Західної Європи.

1. Мовна проблема та її розв'язання в Західній Європі.
2. Політика мультикультуралізму, її здобутки й прогалини.
3. «Німецьке економічне диво».

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.10- 05.01/242.00.1/Б/ОК21 -2023
	Екземпляр № 1	Арк. 18/9

4. Соціальна політика в країнах Скандинавії.
5. Спираючись на інформацію з туристичних сайтів, підготуйте виступ про туристичний потенціал Австрії. Зверніть особливу увагу на «зелений» та гастрономічний туризм.
6. Зробіть презентацію на одну з пропонованих тем: «Музеї Німеччини (Австрії, Швейцарії)», «Замки Німеччини (Австрії, Швейцарії)», «Спортивний туризм в Німеччині (Австрії, Швейцарії)», «Собори Німеччини (Австрії Швейцарії)».
7. Фестивалі, карнавали та народні гуляння Німеччини (Октоберфест, Вальпургієва ніч, Паради любові, M'era Luna Festival, Wave-Gotik-Treffen, Фестиваль Нібелунгів у Вормсі, Кільський тиждень та ін.).
8. Відомо, що на території Італії знаходяться 53 пам'ятки Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Підготуйте інформацію про 4-5 найбільш відомих з них. Які туристичні маршрути Ви можете запропонувати?
9. «Париж – найбільш туристичне місто у світі; Ейфелева вежа – найвідвідуваніший у світі монумент». Доведіть або спростуйте дане твердження.
10. Визначте місце кіноіндустрії у культурному розвитку Франції, Італії та Іспанії. Згадайте найвідоміших режисерів і акторів з цих країн, підготуйте інформацію про Каннський і Венеціанський кінофестивалі.
11. Етнонаціональний склад населення Європи. «Гарячі точки» регіону (Ольстер, країна басків, Франція – корсиканці, бретонці, ельзасці; Італія – активісти Ліги Півночі, Бельгія – валлони і фламандці).
12. Італія і Франція як світові центри гастрономічного туризму.
13. Ознайомтеся із мовною ситуацією в Бельгії. Чи можна вести мову про сепаратистські рухи в країні? Як держава прагне розв'язати мовну проблему?
14. Нідерланди славляться своєю толерантністю і лібералізмом. Підготуйте інформацію про найвідоміші фестивалі та свята Нідерландів. Як ментальність голландців відобразилася у їхній фестивальній культурі?
15. Підготуйте презентацію на тему «Туристичний потенціал карликових країн» (1-2 держави на вибір студента).
16. Мальтійський орден – карликова держава Європи.
17. Міста Бельгії (Брюссель, Антверпен, Брюгге, Гент, Льєж) як центри європейського туризму.
18. Неймовірні музеї Амстердама.
19. Подорож замками Люксембургу.
20. Підготуйте виступ про традиції і звичаї у Великій Британії. На цій основі зробіть пам'ятку українському туристові, де вкажіть, що варто зробити у країні й чого ніяк робити не можна, порекомендуйте 5-6 місць вартих того, аби їх відвідали.
21. Проаналізуйте, яке місце посідає література в культурному житті Північної Європи. Знайдіть інформацію про літературні музеї пропонованих країн (наприклад, Музей Гаррі Поттера, Музей Шерлока Холмса, Будинок-музей Шекспіра та ін.). Запропонуйте свій тур літературними місцями Північної Європи.
22. Розгляньте Скандинавські країни з точки зору їхньої привабливості для туриста. Яке значення посідають екологічний і спортивний туризм у цих країнах?
23. Відомо, що 2011 року читачі Lonely Planet визнали Ірландію «найкращим місцем для відпочинку у світі», місто Корк – одним з кращих міст світу, а ірландський сайт DiscoverIreland.com – кращим туристичним сайтом у світі. Доведіть або спростуйте це твердження.
24. «Брексіт» та його значення для майбутнього ЄС.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.10- 05.01/242.00.1/Б/ОК21 -2023
	Екземпляр № 1	Арк. 18/10

25. Музична індустрія країн Північної Європи та її місце в розвитку туризму (The Beatles, The Rolling Stones, Queen, Bee Gees, Pink Floyd, The Who, ABBA, Roxette, Ace of Base, Europe, The Cardigans, The Rasmus та ін.).

26. Північна Європа очима українських мандрівників (за книгами Максима Беспалова).

Тема 6. Країни Центральної та Східної Європи.

1. Шлях країн Центральної Європи до європейської інтеграції
2. Балкани як гаряча точка Європи кінця ХХ – початку ХХІ ст.
3. Труднощі й перспективи розвитку пост-югославських країн.
4. Туристичний потенціал країн Балканського півострова.
5. Польсько-українські відносини.
6. «Шокова терапія» як метод економічного розвитку. Приклад Польщі.
7. Визначте, яке місце посідає оздоровчий туризм у країнах Центральної Європи. Підготуйте доповідь про спа-курорти і здравниці Польщі, Чехії, Словаччини, Угорщини.
8. Підготуйте виступ про замки і церкви Центральної Європи. Як вони використовуються в туристичній сфері?
9. Столиці Центральної та Східної Європи як центри туризму (Варшава, Прага, Бухарест, Братислава, Будапешт, Рига, Вільнюс, Таллін).

Тема 7. Країни Співдружності Незалежних Держав

1. Державотворчі традиції в Україні.
2. Особливості зовнішньої політики країн СНД.
3. Інтеграційні процеси в країнах СНД. Європейський та євразійський вектори. Митний союз. Угоди про Асоціації з ЄС.
4. Міжнародні конфлікти й «заморожені конфлікти» на теренах СНД. Придністров'я. Нагірний Карабах. Абхазія й Південна Осетія.
5. Міждержавні відносини України з країнами СНД.
6. Зовнішня політика держав Центральної Азії.
7. Перспективні напрями розвитку туризму в Центрально-Східному мікрорегіоні.
8. Яке місце посідає музична культура у країнах СНД? Підготуйте інформацію про найвідоміші музичні фестивалі та найвідоміші гурти і співаків (O-Zone, Дан Балан, Zdob Si Zdub, Дімаш, «А-Студіо», Наркіз, Емін та ін.).
9. Туризм у Молдові.
10. Туристична привабливість Закавказзя.
11. Особливість розвитку туристичної сфери у центральноазійських країнах.

Тема 8. Країни Азії

1. «Японське економічне диво».
2. Курс «чотирьох модернізацій» в Китаї.
3. Північна й Південна Корея: порівняльна характеристика соціально-економічного, політичного, соціального та культурного розвитку.
4. Феномен «азійських тигрів»: Гонгконг, Сінгапур, Тайвань, Південна Корея.
5. Комуністичні експерименти в країнах Індокитаю.
6. Міжетнічні протистояння в країнах Південної Азії.
7. Проблема курдів.
8. Реформи Ататюрка в Туреччині й Реза-хана в Ірані.
9. Місце релігії в повсякденному житті та державному управлінні.
10. Феномен Сінгапуру.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.10- 05.01/242.00.1/Б/ОК21 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 18/ 11

11. Арабо-ізраїльські війни.
12. Туристична привабливість країн Близького Сходу.
13. Правове становище жінки в ісламських країнах.

Тема 9. Країни Африки

1. Труднощі деколонізації Африки. «Рік Африки».
2. Громадянська війна в Нігерії як приклад боротьби християнської та ісламської цивілізацій.
3. «Арабська весна».
4. Феномен лівійської джамахірії М. Каддафі.
5. Африканський континент у «холодній війні».
6. Режим апартеїду в ПАР. Нельсон Мандела.
7. Туристична привабливість Єгипту для українців.

Тема 10. Північна Америка

1. Зовнішня політика США після закінчення «холодної війни».
2. Етнонаціональні відносини в США. Концепція «правильного котла».
3. Квебекська проблема.
4. Національні парки США і Канади.
5. Спортивні заходи у Північній Америці (Кубок Стенлі, Супербол, НБА та ін.).
6. Кіноіндустрія у США і Канаді. Голлівуд – фабрика зірок.
7. Оберіть один зі штатів США чи великих міст (Нью-Йорк, Лос-Анджелес, Чикаго, Майами) й визначте його туристичний потенціал.
8. Підготуйте виступ про традиції і звичаї США і Канади. Зверніть увагу на місце їжі, спорту, кіно й розваг в погляді північноамериканців на світ. Що з особливостей американської культури запозичене українською культурою?
9. Провінції Канади як центри розвитку туризму.

Тема 11. Країни Латинської Америки

1. Наркотики як джерело доходів економік Латинської Америки.
2. Соціалістичні експерименти на Кубі.
3. Інтеграційні процеси в Латинській Америці.
4. Карибська криза.
5. Суперпрезидентські республіки Латинської Америки.
6. Про- й антиамериканські країни Латинської Америки.
7. Труднощі й перспективи розвитку туризму в Латинській Америці.
8. Розкажіть, як історія цивілізацій майя, ацтеків та інків використовується з туристичною метою в Латинській Америці. Які міста зберегли сліди стародавніх цивілізацій? Які екскурсії пропонуються?
9. Розкажіть про місце спорту в житті латиноамериканців. Зокрема, зверніть увагу на місце футболу в Латинській Америці, волейболу в Бразилії. Зверніть увагу на особливості організації та проведення Літніх Олімпійських ігор у Ріо-де-Жанейро в 2016 р.

Тема 12. Австралія та країни Океанії

1. Проблема аборигенів Австралії та маорі Нової Зеландії.
2. Внутрішня і зовнішня політика Нової Зеландії.
3. Природна унікальність Австралійського континенту.
4. Туристична привабливість Австралії й Нової Зеландії.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.10- 05.01/242.00.1/Б/ОК21 -2023
	Екземпляр № 1	Арк. 18/ 12

5. Оберіть одну з країн Океанії й розкажіть про її туристичний потенціал.

6. Розкажіть про відомих діячів родом з Австралії та Океанії. Як приклад, можна згадати відомих акторів Ніколь Кідман, Рассела Кроу, Марго Роббі, Х'ю Джекмана, Хіта Леджера, Кейт Бланшетт, співаків Кайлі Міноуг, Сіа, Наталі Імбрулія та ін.

7. На основі публікацій у журналі «Вічний мандрівник» (2021, № 4) та інших джерел, визначте можливості розвитку туризму в Антарктиді.

7. Індивідуальні завдання

Для засвоєння матеріалу навчальної дисципліни «Туристичне країнознавство» здобувачем першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, окрім лекційних та практичних занять, самостійної роботи, значну увагу приділено індивідуальним завданням здобувача.

Індивідуальна робота здобувача є **варіативною**, зокрема вона включає:

- написання конспектів у межах навчальної дисципліни «Туристичне країнознавство» із теми за заданим планом або планом, який здобувач розробив самостійно;
- виконання завдань з практичних занять;
- підготовка мультимедійних презентацій;
- написання розрахунково-графічної роботи (реферату) (перелік рекомендованих тем наведено нижче).

Вимоги до оформлення розрахунково-графічної роботи (реферату)

Підготовка реферату сприяє розвитку в здобувача нахилу до пошукової, дослідницької діяльності та до творчого розв'язання освітніх завдань. В рефераті необхідно не лише висвітлити відповідну інформацію, а й показати ставлення до неї. Реферат демонструє ерудицію дослідника, його вміння самостійно аналізувати, систематизувати, класифікувати й узагальнювати суттєву наукову інформацію.

Обсяг реферату визначається специфікою теми і змістом матеріалу, кількістю відомостей, їх науковою цінністю або практичним значенням. Рекомендований обсяг становить від 10 до 20 сторінок друкованого тексту (без додатків).

Текст роботи розміщується на аркуші з дотриманням таких розмірів полів:

- з лівого боку – 25 мм;
- з правого боку – 15 мм;
- зверху – 20 мм;
- знизу – 20 мм.

Текст розташовується через 1,5 міжрядковий інтервал. Комп'ютерний набір – 14-й кегль, шрифт – Times New Roman. Абзацний відступ повинен бути однаковим протягом усього тексту роботи і дорівнювати 10 мм.

Структурні елементи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» друкують великими літерами симетрично до тексту без крапки в кінці, не підкреслюючи.

Розділи і підрозділи повинні мати заголовки. Заголовки розділів і підрозділів починаються з абзацного відступу і друкуються маленькими літерами, крім першої великої, не підкреслюючи, без крапки в кінці. Відстань між заголовком і подальшим чи попереднім текстом має бути два рядка.

Всі сторінки роботи повинні мати порядкову нумерацію в межах всієї роботи і позначаються арабськими цифрами без крапки в кінці. Номери сторінок (починаючої з другої) ставлять у правому верхньому кутку арабськими цифрами. Не допускається заключати номери сторінок в лапки та інші знаки.

Ілюстрації (креслення, рисунки, графіки, схеми, діаграми) слід розміщувати в роботі безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.10- 05.01/242.00.1/Б/ОК21 -2023
	Екземпляр № 1	Арк 18/13

ілюстрації мають бути посилання в роботі. Ілюстрації треба нумерувати в межах розділу – номер складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, відокремлених крапкою. Наприклад, Рис. 2.3 Аналіз динаміки туристичних потоків України – третій рисунок другого розділу.

Цифровий матеріал, як правило, оформлюють у вигляді таблиць. На всі таблиці повинні бути посилання в тексті роботи. Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над нею і друкують симетрично тексту. Назву не підкреслюють. По центру розміщують напис Таблиця із зазначенням її номера, який складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка: наприклад, Таблиця 1.2 Сегментація туристичного ринку Європи – друга таблиця першого розділу. У разі перенесення таблиці на іншу сторінку над подальшими частинами пишеться, наприклад, «Продовження табл. 1.2» у правому куті.

За потреби ілюстрації та цифровий матеріал можна винести в додатки.

Вимоги до змісту реферату

У вступі обґрунтовується актуальність теми, її особливості, значущість з огляду на потреби суспільства та розвиток конкретної галузі науки або практичної діяльності.

В основній частині здійснюється огляд основних теоретичних досліджень з теми, зазначається, хто з науковців досліджував дану тему, якої позиції притримувався та які ідеї висловлював. Визначаються сутність проблеми, основні чинники, що зумовлюють розвиток явища або процесу, що вивчається, наводиться перелік основних змістовних аспектів проблеми, які розглядалися вченими. Визначаються недостатньо досліджені питання, з'ясовуються причини їх слабого висвітлення.

Наступний етап передбачає тлумачення основних поглядів і позицій щодо теми, висвітлюються власні судження та думки відносно перспектив розвитку проблеми.

У висновках надаються узагальнені ідеї, думки, оцінки, пропозиції тощо до обраної теми дослідження.

До списку використаних джерел включають наукові праці, звертаючи особливу увагу на наукові праці за останні 5-10 років, та електронні ресурси Всесвітньої мережі Internet. Кількість використаних джерел у списку повинна становити не менше 10 праць, які оформлені відповідно до сучасних вимог оформлення бібліографії.

Оцінюють реферат, спираючись на наступні критерії:

- відповідність теми змісту реферату;
- глибина і повнота розкриття теми;
- логіка викладення матеріалу;
- рівень навичок самостійної роботи з науковою літературою та вміння її критично аналізувати;
- самостійний, творчий характер роботи;
- правильне оформлення реферату і списку використаних джерел;

Тематика рефератів

1. Період формування основ класичного країнознавства (XVII – перша половина XIX ст.).
2. Історія розвитку країн Західної Європи.
3. Політична карта світу як основа країнознавчих досліджень.
4. Етнонаціональний склад населення. “Гарячі точки” Європейського регіону (Ольстер, країна басків).

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.10- 05.01/242.00.1/Б/ОК21 -2023
	Екземпляр № 1	Арк. 18/ 14

5. Геополітичне становище країн ЄС у світі. Етапи становлення Європейського Союзу. Значення для України розширення ЄС у травні 2004 р.

6. Загальна характеристика економіки країн Західної Європи. Особливості західноєвропейської економічної моделі (роль державного сектору економіки, регулятивна політика, пріоритет соціальних та етичних цінностей), її відмінність від американської та японської моделей.

7. Політичний устрій західноєвропейських країн. Конституційні монархії в регіоні, їх особливості. Парламентські та змішані республіки. Особливості європейського федералізму. Автономії в Іспанії та Італії. Роль демократичних цінностей в розвитку країн регіону.

8. Малі країни: Бельгія, Нідерланди, Люксембург, Мальта, Ватикан, Андорра, Монако, Ліхтенштейн.

9. Скандинавія: Данія, Швеція, Норвегія, Ісландія, Фінляндія

10. Мовна проблема та її розв'язання в Західній Європі.

11. Політика мультикультуралізму, її здобутки й прогалини.

12. «Німецьке економічне диво».

13. Туристично-країнознавча характеристика Ірландії.

14. Туристично-країнознавча характеристика Австрії.

15. Особливості Східної та Центральної Європи як регіону та його субрегіони (Східна Європа, Центральна Європа, країни Прибалтики, країни экс-СРСР, Південна Європа та Балкани). Етапи історії розвитку країн регіону, геополітична специфіка їх сучасного становища у світі після розширення ЄС у 2004 р.

16. Загальна характеристика економіки країн Східної та Центральної Європи.

17. Політичний устрій країн Східної та Центральної Європи.

18. Балкани як гаряча точка Європи кінця ХХ – початку ХХІ ст.

19. Труднощі й перспективи розвитку пост-югославських країн. Туристичний потенціал країн Балканського півострова.

20. Співдружність Незалежних Держав як міждержавне об'єднання. Країнознавча характеристика Молдови.

21. Країнознавча характеристика держав Південного Кавказу (Азербайджану, Вірменії, Грузії).

22. Країнознавча характеристика держав Центральної Азії

23. Особливості зовнішньої політики країн СНД.

24. Інтеграційні процеси в країнах СНД. Європейський та євразійський вектори. Митний союз. Угоди про Асоціації з ЄС.

25. Міжнаціональні конфлікти й «заморожені конфлікти» на теренах СНД. Придністров'я. Нагірний Карабах. Абхазія й Південна Осетія.

26. Міждержавні відносини України з країнами СНД.

27. Китайська Народна Республіка.

28. Японія й Корея.

29. Країни Індокитаю.

30. Острівні країни Південно-Східної Азії.

31. Країни Південної Азії.

32. Іран і Туреччина.

33. Країни Машрику й Ізраїль.

34. «Японське економічне диво».

35. Курс «чотирьох модернізацій» в Китаї.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.10- 05.01/242.00.1/Б/ОК21 -2023
	Екземпляр № 1	Арк. 18/ 15

36. Північна й Південна Корея: порівняльна характеристика соціально-економічного, політичного, соціального та культурного розвитку.
37. Феномен «азіатських тигрів»: Гонконг, Сінгапур, Тайвань, Південна Корея.
38. Міжетнічні протистояння в країнах Південної Азії.
39. Проблема курдів.
40. Реформи Ататюрка в Туреччині й Реза-хана в Ірані.
41. Арабо-ізраїльські війни
42. Сучасне становище країн Африки у світі.
43. Великий Магриб.
44. Тропічна й Південна Африка.
45. Геополітичне положення Африки як найвідсталішого регіону.
46. Загальна характеристика економіки країн Африки.
47. Феномен лівійської джамахірії. М. Каддафі.
48. Африканський континент у «холодній війні».
49. Режим апартеїду в ПАР. Нельсон Мандела.
50. Історія, населення та сучасне становище США і Канади у світі. Основні етапи історії розвитку США і Канади. Етнонаціональний та релігійний склад населення США і Канади. Фактори геополітичного домінування США як наддержави.
51. Загальна характеристика економіки США.
52. Особливості канадської економіки.
53. Політичний устрій США та його особливості (президентська модель країни, жорсткий розподіл влад, федералізм, двопартійність).
54. Особливості політичної системи Канади як держави в межах Співдружності націй.
55. Етнонаціональні відносини в США. Концепція «правильного котла».
56. Латинська Америка як країнознавчий регіон.
57. Мексика й країни Центральної Америки.
58. Країни Карибського басейну.
59. Ла-Платські країни: Бразилія, Аргентина, Парагвай, Уругвай.
60. Андські країни: Венесуела, Колумбія, Еквадор, Перу, Болівія, Чилі.
61. Сучасне становище Австралії та країн Океанії у світі.
62. Суверенні держави та колонії в регіоні.
63. Основні етапи історії країн Океанії.
64. Особливості національного та релігійного складу населення. Етнографічні області регіону.
65. Австралія та Нова Зеландія як високорозвинені держави регіону, їх місце у світовій економіці.
66. Держави Океанії як країни, що розвиваються, їх економічні особливості (аграрне спрямування, експорт природних ресурсів, офшори).

8. Методи навчання

При вивченні дисципліни використовують наступні методи:

- а) які забезпечують опанування навчального предмета (слухання лекцій);
- б) які стимулюють та мотивують навчально-наукову діяльність (практичні заняття у формі навчальних дискусій, проблемних ситуацій, творчі завдання, пошук і дослідження, виконання індивідуального завдання, тощо);
- в) методи контролю і самоконтролю у навчальній діяльності (поточне опитування, написання модульних контрольних робіт, екзамен у формі тестових завдань, питання для

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.10- 05.01/242.00.1/Б/ОК21 -2023
	Екземпляр № 1	Арк. 18/ 16

самоконтролю, у т. ч. через комп'ютерні освітні системи).

Серед інтерактивних методів, форм і прийомів, що найчастіше використовуються в навчальній роботі, слід назвати такі: аудіовізуальний метод навчання; брейнстормінг («мозковий штурм»); публічний виступ; та ін.

9. Засоби діагностики та критерії оцінювання результатів навчання **Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання**

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: поточний (доповіді, презентації на практичних (семінарських) заняттях, підготовка реферату на тему індивідуального завдання, виконання тестових завдань по темі), модульний і підсумковий семестровий контроль у формі екзамену;

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- лекція із попередньо запланованими помилками;
- інформаційно-рецептивний;
- ілюстративний;
- репродуктивний;
- евристичний;

Для оцінювання знань здобувачів використовуються наступні **форми (методи) контролю:**

1. Усна (відповідь здобувача на окреме питання теми, бесіда під час розгляду проблемного питання, виступи на практичних (семінарських) заняттях, захист презентації або реферату, виконання тестових завдань, тощо).

2. Письмова (індивідуальна робота, самостійна робота, модульна контрольна робота або тестування (письмове)).

3. Перевірка рівня навчальних досягнень здобувачів з дисципліни здійснюється на основі результатів модульних контрольних робіт або тестування (письмове) та підсумкового семестрового контролю: екзамен.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4		
5	5	5	5	15	35

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота								Модульна контрольна робота	Сума
T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12		
5	10	10	5	5	5	5	5	15	65

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку засвоєння здобувачами навчального матеріалу. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять визначається робочою навчальною програмою дисципліни. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність здобувача виставляються оцінки з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.10- 05.01/242.00.1/Б/ОК21 -2023
	Екземпляр № 1	Арк. 18/17

Модульний контроль – це контроль знань здобувачів після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни змістового модуля. Частота проведення цього виду контролю визначається кількістю змістових модулів протягом навчального семестру.

Оцінювання навчальних досягнень та практичних навичок здобувачів здійснюється за 100 бальною системою. Загальна кількість балів за семестр з навчальної дисципліни складається із середнього арифметичного балу за модулі та балів за поточний контроль.

У разі отримання позитивної підсумкової оцінки за модулі здобувач має право відмовитися від складання екзамену. У такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість заноситься загальна підсумкова оцінка. При умові, якщо здобувач хоче покращити підсумкову оцінку із дисципліни, він має скласти екзамен.

Таблиця
Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
64-74	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно
0-34	F	незадовільно

10. Рекомендована література

Основна література

1. Безуглий В. В., Козинець С. В. Регіональна економічна та соціальна географія світу: посібник. Київ : Академія, 2003. 688 с.
2. Дахно І. І. Країни світу: енцикл. довід. Київ : МАПА, 2004. 608 с.
3. Країнознавство: підручник / Головченко В.І., Дорошко М.С., Ігнат'єв П.М., Кравчук О.А., Кривонос Р. А., Крижанівський В.П., Сербіна Н.Ф.; за заг. ред. Крижанівського В.П., Головченка В.І. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2008. 658 с.
4. Країнознавство : теорія та практика : підручник / Мальська М. П., Антонюк Н. В., Занько Ю. С., Ганич Н. М. Київ : Центр учбової літератури, 2012. 528 с.
5. Мальська М. П., Бордун О. Ю., Гамкало М. З. Туристичне країнознавство. Азія та Океанія : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 184с.
6. Мальська М. П., Гамкало М. З., Бордун О. Ю. Туристичне країнознавство. Європа : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 224 с.
7. Мальська М. П., Гаталяк О. М. Туризм у містах : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 224 с.
8. Семенов В. Ф. Туристичне країнознавство : підручник. Одеса : Атлант, 2010. 340 с.
9. Туристичне країнознавство : навч. посіб. / В. І. Стафійчук, О. Ю. Малиновська. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 808 с..

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19.10- 05.01/242.00.1/Б/ОК21 -2023
	Екземпляр № 1	Арк. 18/18

Допоміжна література

1. Бажан Н. Намібія. Нікого й нічого. *Міжнародний туризм*. 2021. № 3-4. С. 50–59.
2. Бут М. Що не так зі скандинавами? Правда і міфи про найщасливіших людей / пер. з англ. Ірина Павленко. Київ : Наш формат, 2021. 416 с.
3. Гаджиев Р. Лінгвістика на карті світу. Непорозуміння, кримінал та інтриги в різних мовах. Київ : Віхола, 2022. 384 с.
4. Гаркуша А. Контрасти «Запашної гавані». *Вічний мандрівник*. 2022. № 1-2. С. 14–19.
5. Лісовська М. Політика туристичного брендингу країн Закавказзя. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*. 2021. Вип. 1. С. 110–125.
6. Маленков Р. 10 країн після карантину. Київ : Віхола, 2021. 36 с.
7. Онишко С. Рас-ель-Хайма. Пустельний Едем. *Міжнародний туризм*. 2021. № 3-4. С. 66–73.
8. Фастовець О. О. Розвиток сфери туризму Ізраїлю: досвід для України. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 42.
9. Феденко Є. Молдова: десять вражень. *Вічний мандрівник*. 2022. № 1-2. С. 20–25.
10. Феденко Є. Спадщина Монтенегро. *Вічний мандрівник*. 2022. № 1-2. С. 26–27.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Австрія. URL: <http://wrs.com.ua/country/avstriya/>.
2. Андорра. URL: <https://tcc.ua/countries/andorra>.
3. Бельгія – пам'ятки, туризм, готелі, магазини, історія, курорти, музеї Бельгії. URL: <https://mapme.club/kraiini/13-belgiya.html>.
4. Бразилія. URL: <http://newstravel.com.ua/brazil/>.
5. Ватикан – пам'ятки, музеї, скульптури, територія, храми, собори, церкви, населення Ватикану. URL: <https://mapme.club/kraiini/18-vatikan.html>.
6. Великобританія – музеї, історія, замки, культура, особливості, ціни, тури до Великобританії. URL: <https://mapme.club/kraiini/19-velikobritaniya.html>.
7. В'єтнам. URL: <https://mapme.club/kraiini/22-vyetnam.html>.
8. Литва – туристичні регіони, міста, визначні пам'ятки, транспорт, їжа, шопінг – як добратися і що привезти. URL: <https://mapme.club/kraiini/48-litva.html>.
9. Мальта. URL: <https://mandry.club/kraiini/malta/>.
10. Найменший штат США. URL: <http://mapme.club/poradi/6140-najmenshij-shtat-ssha.html>.